

Nærøy kommune
Fosnes kommune
Namsos kommune
Namdalseid kommune

Vår dato: 29.05.2018
Vår ref.: 2018/997

Deres dato: _____
Deres ref.: _____

Vedtak om grensejustering mellom Nærøy og Fosnes kommuner (fra 1.1.2020 nye Namsos kommune)

Fylkesmannen viser til eget brev 23.11.2017, der «Grensejustering Lund – sammenstilling av kunnskapsgrunnlag» ble sendt til høring til berørte kommuner. Berørte kommuner har avgitt høringsuttalelse, samt Nord-Trøndelag Fylkeskommune.

Fylkesmannen i Trøndelag fatter følgende vedtak:

Med hjemmel i § 6 i lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrense (inndelingslova), og delegert fullmakt, vedtar Fylkesmannen i Trøndelag at kommunegrensen mellom Nærøy og nye Namsos justeres, slik at Lund grunnkrets overføres fra Nærøy til nye Namsos kommune fra 1. januar 2020.

Kartverkets forslag til grense i sjø (midtlinjepriinsippet) legges til grunn.

Det er ikke klagerett på endelig vedtak om grensejustering.

Bakgrunn og prosess

Lund grendelag har med flere initiativ, gjennom flere år, arbeidet med å se på muligheten for å få vurdert endret kommunetilhørighet for Lund krets i Nærøy kommune til Namsos kommune. Lund grenser per i dag til Fosnes kommune.

Sommeren 2014 tok Lund grendelag på ny et initiativ overfor Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, med forespørsel om veiledning i forhold til grensejustering. Fylkesmannen ga tilbakemelding om at det med daværende kommunegrenser var liten hensikt å igangsette en slik prosess, da det i tilfelle ville innebære at Lund hadde blitt liggende som en enklave i Fosnes kommune. Fylkesmannen ga tilbakemelding om at det var

svært lite sannsynlig med nye enklaver, men at spørsmålet måtte ses i sammenheng med kommunereformen.

I brev av februar 2015 ba Lund grendelag Nærøy kommune om at kommunen i forbindelse med kommunereformen, utredet fordeler og ulemper ved en evt. overgang for Lund krets fra Nærøy til Namsos kommune.

Sak om grensejustering for Lund ble ytterligere aktualisert da Fosnes, Namsos kommune og Namdalseid kommune vedtok sammenslåing i juni 2016. 8. juni 2017 vedtok Stortinget sammenslåing av kommunene Namsos, Namdalseid og Fosnes kommuner, fra 1.1.2020.

Lund er et lite lokalsamfunn med til sammen 59 innbyggere og 32 husstander. Det utgjør ca. 1 prosent av dagens innbyggere i Nærøy Kommune (Nærøy og Vikna kommuner vil fra 1.1.2020 slås sammen til Nærøysund kommune). Det er omlag 80 fritidsboliger/hytter i området. Lund utgjør en egen grunnkrets.

Nærøy kommune har i forbindelse med kommunereformarbeidet behandlet spørsmålet om grensejustering, samt å involvere innbyggerne. Innbyggerne i Lund har blitt involvert, blant annet gjennom flere folkemøter, og ved at Nærøy kommune gjennomførte folkeavstemming om grensejustering.

Nærøy kommunestyre vedtok 21.06.2016 at det skulle gjennomføres en rådgivende folkeavstemning om kommunereformen. Samtidig ble det vedtatt at det skulle gjennomføres en rådgivende folkeavstemning om eventuell grensejustering for Lund krets.

Det ble avholdt folkeavstemning for Lund krets 12.09.2016. Valgdeltagelsen for Lund krets var 80 prosent. Av disse stemte 67,5 prosent for endring av kommunetilhørighet til Namsos, mens 30 prosent stemte nei til endring. Øvrige var blanke stemmer.

Kommunestyret i Nærøy fattet den 22.09.2016 følgende vedtak:

- 1. Med bakgrunn i resultatet fra folkeavstemningen 12. september 2016 vedtar Nærøy kommunestyre å søke om grensejustering for Lund krets, med overføring fra Nærøy kommune til Namsos kommune.*
- 2. Nærøy kommunestyre ber rådmannen iverksette en prosess for å avklare de nødvendige formaliteter og sikre god dialog med Namsos kommune.*
- 3. Befolkningen på Lund skal gis muligheten til å delta i denne prosessen. Rådmannen bes om å undersøke mulighetene for økonomisk kompensasjon ved overføring av Lund krets til Namsos kommune.*

Fylkesmannens tilrådning om kommunestruktur, som ble gitt 1. oktober 2016, inkluderte en anbefaling om at det foretas en grensejustering for Lund:

«Grensejustering mellom Nærøy kommune og Namsos/Fosnes kommune. Lund grendelag har i flere år arbeidet med å utrede en mulig overgang til Namsos kommune.

Med nåværende kommunegrenser har det vært liten hensikt å igangsette en slik prosess, da det i tilfelle ville innebære at Lund hadde blitt liggende som en enklave i Fosnes kommune. En sammenslåing mellom Fosnes, Namsos og Namdalseid kommune aktualiserer denne grensejusteringen. Nærøy kommune har involvert berørte innbyggere i forbindelse med folkeavstemming 12. september 2016. Den viste flertall for å gjennomføre en justering. I kommunestyrevedtak har Nærøy kommune vedtatt å søke om grensejustering for Lund krets, med overføring til nye Namsos kommune. Fylkesmannen anbefaler at det foretas en grensejustering for Lund, når nødvendige formaliteter med nye Namsos kommune er nærmere avklart».

Departementet har bedt om at eventuelle initiativ, utredninger og vedtak om grensejusteringer skulle avvete vedtak og avklaringer om hvilke kommuner som slås sammen. Formålet med høringsrapporten fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, datert 31.11.2017, var å gi en samlet utredning som grunnlag for en siste høring av kommunene som er berørt, før endelig vedtak om grensejustering blir fattet.

Uttalelser fra berørte kommuner og Nord-Trøndelag Fylkeskommune

Berørte kommuner og Nord-Trøndelag Fylkeskommune har avgitt uttalelse.

Nærøy kommunestyre fattet 19. desember 2017 følgende vedtak:

Nærøy kommunestyre anbefaler at det foretas en grensejustering hvor Lund krets overføres fra Nærøy kommune til Namsos kommune. Nærøy kommune forhandler med nye Namsos kommune om økonomisk kompensasjon i en overgangsperiode for tap av utbetalinger fra Havbruksfondet. Nærøy kommunestyre anmoder Fylkesmannen om snarest å avklare hvilke regler som vil gjelde for innbyggerne på Lund ved valget i 2019, dersom grensejustering vedtas.

Fellesnemda for nye Namsos har i sitt mandat fått fullmakt til å behandle saken fra berørte kommuner (Fosnes, Namdalseid og Namsos kommune), og fellesnemda for nye Namsos kommune fattet 26. januar 2018 følgende vedtak:

Nye Namsos anbefaler at det foretas en grensejustering hvor Lund krets overføres fra Nærøy kommune til Nye Namsos kommune. Nye Namsos mener den alminnelige hovedregel om midtlinjepsippet bør være styrende ved en eventuell grensejustering mellom Nærøy kommune og Nye Namsos kommune. Nye Namsos anmoder Fylkesmannen om snarest avklare hvilke regler som vil gjelde for innbyggerne på Lund ved valget 2019 dersom en grensejustering vedtas.

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag Fylkeskommune fattet 19. desember 2017 følgende vedtak:

Fylkesrådet har ingen merknader til foreslått grensejustering mellom Nærøy og Namsos kommune.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen viser til lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova), med tilhørende rundskriv. Fylkesmannen mener at det formelle grunnlaget for initiativrett, utredning og involvering er i tråd med reglene og retningslinjene som framgår av lov og rundskriv. Fylkesmannen ser også at et klart flertall av innbyggerne ønsker en slik justering.

Grensejustering av Lund blir definert som en mindre grensejusteringssak. Saken berører heller ikke ei fylkesgrense. I slike saker har Fylkesmannen fått delegert myndighet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til å fatte vedtak om igangsetting av utredning av grensejustering og til å fatte vedtak (brev datert 09.05.17), dersom berørte kommuner er enige om justeringen. Høringsuttalelsene fra kommunene viser at det er enighet i grensejusteringen.

Innbyggere i Lund har ved flere anledninger uttrykt ønske om endring av kommunetilhørighet til Namsos kommune. Prosessen har vist at det er et flertall blant innbyggerne for dette ønsket, og berørte kommuner har sagt seg enige. Med etableringen av nye Namsos kommune vil Lund geografisk henge sammen med den nye kommunen. Innbyggerne i Lund vil ikke lenger være avhengig av ferje til kommunesenteret. Fylkesmannen støtter at grensejusteringen bør gjennomføres.

Kartverket har vært involvert i prosessen underveis og i høringsdokumentet Fylkesmannen sendte ut 23. 11. 2017 er det Kartverkets forslag til ny kommunegrense er som er lagt til grunn. En ny grense vil trekkes i sjøen utenfor Lund og opp forbi Heimsøya mot Øyster – Bugen og til eksisterende grense. Kartverket har beregnet et utkast til ny sjøgrense basert på midtlinjeprinsippet. Fra sjøen og opp mot Bugafjellet går første del av grensa langs en bekk, før den fortsetter i tilnærmet rett linje opp fjellet til den møter dagens kommunegrense mellom Fosnes og Nærøy. Grensa er basert på førsteutgaven av Økonomisk kartverk.

I følge Kartverket bør det vurderes om det skal kreves oppmålingsforretning over hele eller deler av den nye kommunegrensa på land.

Både Nærøy kommune og Nye Namsos har bedt om at det avklares hvilke regler som vil gjelde for innbyggerne på Lund ved valget 2019 dersom en grensejustering vedtas. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i egen forskrift regulert dette. Fylkesmannen viser her til «Forskrift om gjennomføring av valg til kommunestyre 2019», som omfatter alle grenseendringer fra 1.1.2020, også en slik grensejustering.

Vedtak

Med hjemmel i § 6 i lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrense (inndelingslova), og delegert fullmakt, vedtar Fylkesmannen i Trøndelag at kommunegrensen mellom Nærøy og nye Namsos justeres, slik at Lund grunnkrets overføres fra Nærøy til nye Namsos kommune fra 1. januar 2020.

Kartverkets forslag til grense i sjø (midtlinjeprinsippet) legges til grunn.

Det er ikke klagerett på endelig vedtak om grensejustering.

Konsekvenser av vedtaket

Reglene om økonomisk oppgjør mellom kommunene er å finne i inndelingslova § 19, jf rundskriv H 10/15.

Det økonomiske oppgjøret er i utgangspunktet et avtaleforhold mellom kommunene. Fylkesmannen kan, dersom kommunene selv ønsker det, bistå i eventuelle forhandlinger. Dersom kommunene ikke blir enige seg imellom, skal det økonomiske oppgjøret fastsettes ved skjønn (inndelingslova § 23). Skjønnen vil da fastsettes av en skjønnsnemnd og med en overskjønnsnemnd som klageinstans, begge oppnevnt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det fremgår videre av inndelingslovens paragraf § 23 at en kommune som er omfattet av grenseendring, innen ett år etter at vedtaket er satt i verk, kan kreve at det økonomiske oppgjøret - eller deler av det - skal fastsettes ved skjønn.

Dette vedtaket går i kopi til Trøndelag Fylkeskommune, Skattedirektoratet, Statens kartverk og Statistisk sentralbyrå for nødvendig oppfølging.

Med hilsen

Frank Jenssen
Fylkesmann

Alf-Petter Tenfjord
Seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Likelydende brev sendt til:

Nærøy kommune	Idrettsvegen 1	7970	KOLVEREID
Fosnes kommune	Servicekontoret, Stavarvegen 2	7856	JØA
Namsos kommune	Postboks 333 Sentrum	7801	NAMSOS
Namdalseid kommune	Gløttvegen 2	7750	NAMDALSEID

Kopi til:

Kartverket	Postboks 600 Sentrum	3507	HØNEFOSS
Statistisk sentralbyrå	Postboks 8131 Dep	0033	OSLO
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Skattedirektoratet	Postboks 9200 Grønland	0134	OSLO